# Tasavvuf Kavramı Ne Zaman Ortaya Çıktı?

> Tasavvuf Kavramı hakkında Eşref Yılmaz Hoca Efendi tarafından yazılan bu yazı, önceki Tasavvuf Nedir, Tarikat nedir başlıklı yazısının devamıdır.

**“Tasavvuf” kavramı sonraki dönemlerde kullanılan bir kavram değil midir?**

Bu iddiayı, büyük bir muhaddis olan **er-Râmehürmüzî** ***“el- Muhaddisu’l-fâsıl beyne’r-râvî vel-vâ’î“*** adlı eserinde, **İmâm-ı Mâlik**’ten (Rahimehullâh) yaptığı şu nakil çürütmektedir;

## Eski Kaynaklarda Tasavvuf ve Sûfî

İmam Malik’e (Rahimehullâh) bir sûfî gelerek: “Ey Ebû Abdillah! Sana hadisten bir şey arz etmek istiyorum” der. Konuşmanın tam bir metinle nakledildiği bu rivayette “kâle Malik” (**قال مالك**) ve “kâle es-sûfî” (**قال الصوفي**) kelimeleri defalarca tekrarlanmıştır. [1] İmam-ı Mâlik, h. 90 yıllarında doğmuştur ve görüldüğü üzere sûfî kelimesi ilk devirlerden itibaren kullanılan bir kelime olduğu anlaşılmaktadır.

Aynı şekilde, **Ahmed b. Hanbel**, **Ebû Süleyman ed-Dârânî**, **Süfyân es-Sevrî** ve **Hasan-ı Basrî** (Rahimehumullah) gibi büyük âlimlerin bu kavramı telaffuz ettikleri kaynaklarda zikredilmektedir.

Bu soruya şöyle bir cevap da verilebilir:

Tasavvuf, “ihsan” makamıdır. Siz buna ister “tasavvuf” adını verin, ister “ihsan” adını verin, ister “ahlâk” deyin, ister “ruh terbiyesi” deyin ortada hiçbir ihtilaf söz konusu olamaz.

Çünkü tasavvuf, gerçekte Allahu Teâlâ’yı murakabe etmek, rûhî ve ahlâkî eğitime önem vermek, Allah-u Teâlâ ile irtibatı kuvvetlendirmek, kalbi mâsivâdan arındırmak, güzel işler yapmak ve insanlara güzel davranmak gibi amel ve eylem manzumesinin ifadesidir.

Dolayısıyla tasavvuf, ismiyle  olmasa da bir hâl, durum, vaziyet olarak kökleri Hazreti Peygamber (Sallallâhu aleyhi ve sellem) ve Sahâbe-i Kiram (Rıdvanullahi Teâlâ Aleyhim Ecmaîn) zamanına kadar uzanan bir hayat tarzı olarak zaten mevcuttu.

---

[1] el- Muhaddisu’l-fâsıl Sayfa 438